ԲԱԺՆԵԳԻՆ
ՍՈՒՐԻԱ տար. 60 գ. ոսկեդր.
ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 35 » »
ԱՐՏԱՍԱՀՄ. տրկ. 4 տոլար
ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 2,50 »
ԻՐԱՔ եւ ՊՐՍԿ. 1 Անգ. ոսկի
Տէր եւ Տնօրէն՝ Հ. ՊԱԼԵԱՆ
ՋԵՌՔԷ ՀԱՏԸ 3,50 Ղրուշ

ԱԶԴԱԿ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ՇԱԲԱԹ
21
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
1929
«AZTAG»
JOURNAL ARMÉNIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Gd. LIBAN
Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

… ՏԱՐԻ | ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ | ԹԻՒ 234

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԹՈՂ ՊԱՏԱՍԽԱՆԵՆ

Մեր նախորդ թիւի լուրերու բաժնին մէջ ոճիրի և զողութեան երեք տխուր լուրեր հաղորդեցինք, երեքին ալ նիւթական ու գերակատարները հայեր են։

Երեքն ալ ոստիկանութեան պաշտօնական զեկոյցներուն մէջ առնուած և լրագիրներու հաղորդուած լուրեր են, որոնք կարգ մը թերթերու կողմէ օգտագործուեցան՝ ի վնաս հայերու նոր հակակրանք մը ստեղծելու։ Այսպէս տեղական թերթերէն մէկ քանին՝ «Ահրար», «Ահտ Իւլ Ճէտիտ», «Էլ Պայրագ» և «Էլ Պէլագ» ոճրին քաղաքական բնոյթ մը տուին և զայն նկատեցին կուսակցական պայքարի հետեւանք։ Աւելի հակառակորդ թերթեր յարմար առիթ մը նկատեցին այս դէպքերը և սկսան խիստ յարձակողական արտայայտութիւններ ընել հայերու հասցէին և նորոգել հին …րերը։

Որքան ալ չափազանցութիւններ և չարամիտ մեկնութիւններ գրուած ըլլան տեղական թերթերու հրատարակութեանց մէջ, չենք կրնար անմեղանալ և ազատուիլ պատասխանատուութեան … լուծէն։ Իրականութիւն է որ երկու կիրակիներ առաջ տեղի ունեցող յաջորդական բախումներէ և յարձակումներէ վերջ, անցած կիրակի օր, երեկոյեան ժամը 10ին, քանի մը գինովցած …րու կողմէ դաշունահար վիրաւորուած 15 տարեկան որբ տղայ մը և ծանր ու մահացու վէրքեր ստացած ուրիշ մը, այժմ հիւանդանոց կը գտնուի։

Ինչ ալ եղած ըլլայ պատճառը և որո՞ւ կողմէ ալ կատարուած ըլլայ ոճիրը, այս և նման դէպքեր խիստ ամօթաբեր են և կը վիրաւորեն մեր տարագիր ժողովուրդին հանգիստն ու անդորրութիւնը։ Ամենադաժան դէպք մ'իսկ գաղութներու մէջ, անպայմանօրէն վնասակար անդրադարձում մը պիտի ունենայ մեր ազգային շահերուն վրայ և առիթ պիտի տայ որ մեզ հիւրընկալող ժողովուրդները ատելութեամբ և հակակրանքով լեցուին մեզ հանդէպ։ Մանաւանդ գաղթական ժողովուրդ մը իրար հանդէպ այսքան ատելաւոր կիրքերով և թշնամական զգացումներով …իլը, ազգային գիտակցութեան անանկութիւնը կը նշանակէ։

Արդեօք գիտե՞նք թէ ուր կ'երթանք։

Անկասկած, ոչ։

Եթէ մենք չի պիտի օգտուինք փորձառութիւններէ և դասերէ …ութիւններէ և չի պիտի կրնանք ըմբռնել մեր գոյութեան և տեւականացման անհրաժեշտ պահանջքները, մե՞ղք մեզ և մե՞ղք …ուան սերունդին։

…արգելութեան, պատմութեան և մեր ազգային ոգիին առջև պատասխանատու ենք։ Պատասխանատու ենք մենք՝ ամբողջ՝ կղերն …հասարակութիւնը, չէզոքն ու կուսակցականը, վաճառականն ու …ւորը։ Գիտենք մեր տկարութիւններն ու անոնց դարմանը, … կը շարունակենք մեր քար անտարբերութիւնը և թմրած կը մնանք մենք զմեզ։ Շարունակ կը գրենք և ցոյց կուտանք մեր …ութիւններն ու վէրքերը, բայց ոչ ոք կ'ընդունի և կը հետա…րուի անոնցմով։

Ահա մեր այսօրուան լուրերու բաժնին մէջ կը հրատարակենք … քամելի լուր մը, որուն տխուր ականատես եղանք։ Մեր …հիները, մեծ մասամբ անտէր և անապաստան փողոցները …ած են և թաղերու ու անպատիւ վայրերու մէջ կը սպառեն … օրերը։ Քանի մը ամիս առաջ այս սիւնակներու մէջ արձանագրեցինք քանի մը որբուհիներու խիստ անպատուաբեր ըն…ին և թաղով ու տունով յիշեցինք մանրամասնութիւնները … ակայն հետաքրքրուեցաւ անոնց վիճակով։

Առաջնորդն ու ժողովը, հակառակ նոյն իսկ վարչութեան ան…երէն ոմանց պնդումներուն, օրակարգի նիւթ իսկ չըրին, …ելով որ դրամ չունին որբուհիներով զբաղելու համար։ Եւ … ալ չորս որբուհիները Մուցլին Սէյֆի խանի մէկ անկիւնը, …ին ու ժողովականներին աչքին առջև։

Պէտք պիտի շարունակե՞նք այս ազգակործան ընթացքը։

Թող լսեն մեր արտասահմանի սրտցաւ պաշտօնակիցները և …ագութը եւրոպական կեդրոններէ և այստեղ միջադէպերէ … ու միջոց գտնեն, քանի որ մենք անկարող եղանք և մեր … լսելի չեղաւ։ Մեր գաղութի մէջ գտնուող բժիշկներն ու …րականները չի կրցան դարման հանդիսանալ և ամէն օր նոր … և նոր ցաւ ստեղծուեցաւ։

Նմանապէս ի զուր սուտ մնաց կը ձևանան մեր պաշտօնա…երէն ոմանք և կը մեղադրեն Սփիւռքահայ թերթերը որ չեն … օրը օրին պատկերացնել Սփիւռքահայ գաղութը։ Ահա՛ պատ… այնքան սև և այնքան յուսահատական։ Ի՞նչ կը թելադրեն …։ Կ'ուզեն որ շարունակե՞նք այս դրութիւնը՝ թէ համբերել … գանուէր աշխատանքի նախրուի Սփիւռքահայութիւնը։

Ի՞նչ պէտք է ընել ուրեմն։

Ահա հարցում մը, մասնաւորապէս ուղղուած արտասահմանի պաշտօնակիցներուն, որոնք մօտէն կը հետաքրքրուին Սփիւռքահայութեամբ և երբեմն երբեմն ալ սլաքներ կ'ուղղեն մեր հասա…

Թո՛ղ պատասխանեն։

«ԻՆՉՈ՞Ւ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ Չի Լուծեր Հայ Կուսակցութիւնները»

«ՀԱՅ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹ. ՎՆԱՍՆԵՐԸ ԱՅՍ ԵՐԿՐԻՆ»

Այս վերնագիրներով, «Էլ Ահրար» իր երէկուան թիւին մէջ կը գրէ.—

Շատ կը ցաւինք որ մեր երկիրը ապաստանող հայ գաղթականները կը շարունակեն պահել իրենց մէջ կուսակցութիւններ, որոնք իրարու այնքան թշնամի և հակառակ են։ Եթէ իրենք Լիբանանցիներ եղած են, ինչպէս իրենք կ'ըսեն, ինչո՞ւ դեռ քաղաքական կուսակցութիւններ գոյութիւն ունին իրենց մէջ։ Զանազան թշնամութիւններու և զոհողութիւններու ենթարկուած, աքսորուած, երկիրէ երկիր թափառած, բայց դեռ կուսակցական կռիւներն ու թշնամութիւնները չեն վերջացած իրենց մէջէն, իրար կը հալածեն և իրար կ'սպաննեն։

Հնչակ կուսակցութեան պետ Սարգիս Տիրունիի և անկէ առաջ ալ հակառակորդ կուսակցութենէն Վարդապետեանի սպանութիւններէն վերջ, որոնք կուսակցական պայքարի զոհերն էին, ժամանակ մը լռութիւն տիրեց վերջ, կրկին սկսան անոնք և այժմ իրենցմէ սպաննեցին պատանի մը։

Ինչո՞ւ Դաշնակ և Հնչակ կուսակցութիւնները իրար կը սպաննեն, քանի որ հեռու են իրենց հայրենիքէն և պատճառ մը չունին չի համաձայնելու։

Մենք կառավարութենէն պահանջեցինք որ անմիջական կարգադրութիւն մը ընէ արգիլելու և լուծելու համար հայ կուսակցութիւնները, ոչ թէ իրենց, այլ մեր երկրին սիրոյն համար, ուր իրենք հիւր են։ Պէտք է անոնք մոռնան իրենց քաղաքական ազգութիւնն ու նպատակները, քանի որ մեր երկրին մէջ կը գտնուին։

Հիմա նորէն կը կրկնենք Բարձ. Արդարութեան և Ոստիկանութեան Վարչութեանց մեր առաջուան առաջարկը։

Այս տողերը գրելով մեր նպատակը չէ արգիլել մարդոց անհատական ազատութիւնը, բայց կ'ուզենք որ այդ ազատութիւնը կռիւներու և իրար սպաննելու պատճառ չի դառնայ և երկրին անդորրութիւնը չի խանգարէ։

Նմանն Վարդերեան որ վիրաւորուած է անցած կիրակուան ոճիրին առթիւ, երբ ձերբակալուեցաւ ոստիկանութեան խոստովանած է որ այդ սպանութեան պատճառը կուսակցական է։ Եթէ ճիշդ է ասոր խօսքը, կը հաստատուի որ կուսակցութեանց պայքարը ո՛ր աստիճան վնաս կը պատճառէ դժբաղդ հայերուն։ Իսկ եթէ անոր խօսքը սուտ է և կուսակցական պատճառներ չի կան այդ սպանութեան մէջ, իր խօսքերէն կը հասկցուի որ ան որքան ազդուած է կուսակցական հակառակութիւններէն։ Երկու պարագային ալ այս ոճիրը կուսակցական հին խնդիրներու արդիւնքն է։

Մենք գիտենք որ հայերուն մեծամասնութիւնը կարեւորութիւն չի տար ոչ Դաշնակին և ոչ ալ Հնչակին, որովհետև բոլորն ալ կարօտ են և կ'աշխատին իրենց ընտանիքները ապրեցնելու համար, և երկու կուսակցութիւններն ալ ազդեցութիւն չունին ժողովուրդին վրայ, բացի քանի մը պարագլուխներէ և քանի մը ժամանակներէ։

Բայց դժբաղդութիւնը այն է որ այդ երկու կուսակցութեանց մէջ մարդիկ կան որոնք իրենց անձնական շահերուն համար կ'ուզեն որ կուսակցութիւնները մնան, որովհետև իրենք ապրին և ամսական առնեն։

* * *

Հայ գաղթականները պէտք է գիտնան որ, իրենց այս արարքները հիւրի մը արարքները չեն։ Մեր երկրին մէջ գտնուող և անձնական շահ հետապնդողներ արդէն շատ կան, չենք կրնար նոր փորձութիւններ ալ ընդունիլ։

Մենք կը յիշեցնենք մեր երկրին մէջ գտնուող հայերուն, որ իրենք այս երկրին քաղաքացիութիւնը ընդունելէն վերջ, պէտք է մոռնան հին կուսակցական խնդիրները, որովհետեւ անցեալի մէջ ալ օգուտ չի տեսան, այլ միայն փորձութիւն տեսան. և կը յիշեցնենք իրենց նաև որ իրենց անցեալի մէջ ստացած քաղաքական հարուածը պէտք է դաս ըլլայ իրենց և պարապ տեղ նոր փորձանքներ չի բերեն իրենց գլխին։

Մենք կը խնդրենք հայ ժողովուրդի խելացիներէն և երկու կուսակցութեանց մարդիկներէն և մասնաւորապէս Դաշնակներէն, որոնց բոլորն ալ մտաւորականներ են և իրենց կուսակցութիւնը զօրաւոր է, պէտք է մտնեն անցեալը և խորհրդածեն հանրային կարծիքը այս ոճիրին առթիւ։

Եւ անոնք կարելի է կ'ընեն այդ։

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՑՈՒՄՆԵՐ

Կարելի չէ անտարբեր մնալ այն տխուր և ողբալի երեւոյթներուն դէմ, որոնք դժբաղդաբար ամէն օր կը պարզուին մեր աչքերուն առջև։

Կրօնական թէ աշխարհական, մեր մէջ մարդիկ կան, որոնք իրենց շրջապատէն դուրս տեսնելու կարողութենէն զուրկ են և ազգային ամենանուիրական սրբութիւնները կը ստորադասեն յանուն իրենց ճղճիմ հաշիւներուն և անձնական փառամոլութիւններուն։ Նոյն իսկ կը գտնուին անոնց մէջ համարձակներ, որոնք իրենց անպատիժ մնացած տկարութիւններն ու յանցանքները կ'ուրանան և նոր խառնակութիւններ և պառակտումներ ստեղծելու կը ջանան, արդէն պառակտուած և բարոյապէս քայքայուած այս գաղութին մէջ։

Շատ ցաւով կը գրենք այս տողերը, որովհետեւ այս անգամ կրօնական իշխանութիւնն է որ մեծ գայթակղութեան մը պատճառ կը հանդիսանայ։ Եւ ինչո՞ւ ուրանալ, հայ գաղութներու մէջ գիտակցաբար մեր կարգ մը անպարկեշտ կրօնաւորներու խնամած անհաշտ և անհեռատես ընթացքն է որ կը վրդովէ հայ տարագիր ժողովուրդին հանգիստն ու անդորրութիւնը։ Առանց որոշ արժանիք և կարողութիւն ներկայացնելու, անոնց կը պարգեւուին բարձր և պատասխանատու աթոռներ և աստիճաններ, և որոնք քիչ վերջ արդէն իրենց առաջնորդութեան յանձնուած ժողովուրդին ու թեմին կը դարձնեն խառնարան մը։ Անհեռատես և ապիկար, անոնք իրենց հետեւած անհեթեթ քաղաքականութեան շնորհիւ կը յաջողին ժողովուրդի մէջ մինչև այդ ատեն գոյութիւն չունեցող կրքոտութիւններ և հակառակութիւններ ստեղծել։

Մասնաւորապէս չարիք մը կը բերեն(?) … չափէն աւելի կեղծաւորութիւնն ու ստախօսութիւնը հաւատացեալ ժողովուրդը եկեղեցիէն և կղերէն հեռացնելու պատճառ դարձած են։ Եւ տարուէ տարի, մեր մայր եկեղեցին ու սրբակրօնութիւնը իր հմայքէն և վեհութենէն շարունակ բան մը կը կորսնցնէ։

Այս խորհրդածութեանց տեղիք տուաւ, որովհետեւ նոր վէրքը շատ փափկագոյն է և մահացու։

Ինչպէս կը հաղորդեն թերթերը, ամսոյս վերջերը, Հալէպի մէջ եպիսկոպոսական օծումը պիտի կատարուի երկու Մ. վարդապետներու։ Որքան ալ լաւ վկայագիրներ ներկայացնեն նշանակեալները և Կիլիկիոյ հոգեւորական որ տարիներէն ալ գնահատած ըլլայ անոնց ծառայութիւնները, ձեռնարկը կանխահաս է։ Կը կարծենք որ այս, գաղութի շահերուն պաշտպանութեան տեսակէտով վնասաբեր գեղ տակաւին մէն ալ պէտք էր սպասել այս Օծման արարողութիւնը կատարելու համար։

Մեր նպատակն զուրս է ինքնակոչ Մայրապետներու կարողութեան և արժանիքին մասին խօսիլ։ Կ'ուզենք այս առթիւ մատնանշել ընել շատ տգեղ և գռեհիկ պարագայ մը և ժողովուրդին ուշադրութիւնը հրաւիրել անոնց վրայ։

Քանի մը մարդիկ կոյր գործիքը դարձած կղերականի մը, Պէյրութի և Զահլէի մէջ հանրագրութիւններ կը պտտցնեն ուղղուած «երկնատաք կրօնապետ»ին և «Վեհափառին» կը խնդրեն որ Օծման շնորհքէն չի զրկուի նաև երրորդ վարդապետ մը, որ շատ մեծ գործեր տեսած է և այս գաղութը «փրկած» իր ցաւերէն։

Գիտենք նաև այն բազմաթիւ նամակներու մասին, որոնք անդադար կը գրկուին Լիբանանի և Սուրիոյ զանազան մասերուն մէջ գտնուող կարգ մը ազգայիններու, որոնք օր մը գերապատուելին ազնիւ ընդունելու միամտութիւնը ունեցած են։ Այսպէս կը փորձուի շարժում մը ստեղծել պարտադրելու համար Վեհափառ, որ երրորդ վարդապետին ալ Օծում մը կատարէ։

Ինչպէս ըսինք, մենք համաձայն չենք այս Օծման և Եպիսկոպոսութեան աստիճանին անհրաժեշտ արժանիքները չենք տեսներ նշանակեալներուն վրայ, բայց բոլորովին անիմաստ և անպէտ կը գտնենք նամակներով և հանրագրութիւններով արժանիք ստեղծելու փորձը, որ յոյժ պառակտում և խառնակութիւն ստեղծելու կը ծառայէ։

Ոչ Կիլիկիոյ Հոգեւորական պիտի փոխէ իր վճիռը այդ անվայել միջոցներով և ոչ ալ Լիբանանի Գաւառական ժողովը իր անցեալ տարուան որոշումը պիտի կրնայ բեկանել. չէ՞ որ Լիբանանի Գաւառական ժողովը շատ ձեռնհաս օրէն և գիտակցաբար, անցեալ տարի, յետաձգեց պահանջուած վկայագրին տուրքը։

Ուրեմն Վեհափառն ալ արդէն չի պիտի ուզէ եպիսկոպոսացնել մէկը, որ իր պաշտօնավարած շրջանի ազգային մարմիններէն՝ չէ կրցած վկայագիր մը առնել։ Փոխանակ հոս ու հոն քանի մը տառապեալ ստորագրութիւններ կորզել, հանրագրութիւններ պատրաստել տալու ապարդիւն փորձեր կատարելու, Անտիոքի և Լաթաքիոյ Թեմ. Մարմիններէն եթէ մէկ մէկ վկայագիր առնէ, օրինաւորապէս իրաւունք կ'ունենայ Վեհափառէն ուղղակի պահանջելու իր եպիսկոպոսացումը։ Բայց վստահ ենք որ ոչ մէկ մարմին պիտի ունենայ այդ համարձակութիւնը և իր ստորագրութիւնը այնքան աժան պիտի արժեցնէ։ Եթէ ոմանք կրցած են իրենց խորամանկութեան շնորհիւ ժամանակին ձեռք անցնել պահանջուած վկայագիրը, այդ ստորագրող մարմիններու միամտութեան արդիւնքն է։

Մենք զանց կ'ընենք յիշատակութիւնն իսկ բազմաթիւ փաստերու և պարագաներու, որոնք ոչ միայն եպիսկոպոսացման շնորհքէն, այլ կրօնականի աստիճանէն պիտի զրկէին մեր այսօրուան կրօնականներէն շատերը։ Եւ եթէ անոնց գործունէութեան մէկ ամփոփ պատկերը գծել փորձէինք, անոնք գիտեն թէ մտնել պիտի ուզէին։

Պէտք է զգուշանան մեր կղերականները անիմաստ պառակտումներ և նոր խառնակութիւններ ստեղծելու փորձէն և գիտնան իրենց դիրքն ու արժանիքը։

Ա. Հ.

ԱՆՎԵՐԱԳԱՀ ԽՕՍՔԵՐ

ԵԹԷ ԸԼԼԱՅԻ ...

Եթէ ես Կաթողիկոս ըլլայի, դեռ քանի մը տարի ոեւէ Մայրագոյն(?) եպիսկոպոս չպիտի ձեռնադրէի։

Եթէ ես Եպիսկոպոս ըլլայի, կը զգուշանայի գէթ եւ ցեղ(?) խորհրդականներէ եւ չէի ենթարկուէր անոնց թելադրութիւններուն։

Եթէ ես Առաջնորդ ըլլայի, շատ աւելի եւ մեծ հանդէսով ժողովրդի ընդհանուր գործերուն եւ ցաւերուն պիտի նուիրուէի։

Եթէ ես Վարդապետ ըլլայի, փոխանակ ստորագրութիւն մուրալու եւ պառակտումներ յառաջացնելու ժողովուրդին մէջ, պաշտօնավարած շրջաններուս ազգային մարմիններէն բարի վարուց վկայական մը կ'ապահովէի։

Եթէ ես կուսակրօն ըլլայի, երբեք անձնական շահ եւ փառք չի պիտի հետապնդէի։

Եթէ ես Գաւառ. Ժողովի անդամ ըլլայի, պիտի ստեղծէի կանոնաւոր, նախապատրաստուած ծրագրով նստաշրջաններ։

Եթէ ես Գաւառ. Ժողովի Ատենապետ ըլլայի, Եպիսկոպոսացուներու բացառիկ պիտի նուիրէի տեղ, Կեդր. Վարժարանի տեսչական պիտի նուիրէի։

Եթէ ես Քաղ. Ժողովի Ատենապետ ըլլայի, ամենախիստ զսպողի(?) պիտի ենթարկէի իմ եւ երկայն բոլոր ժողովները։

Եթէ ես Քաղ. Ժողովի անդամ ըլլայի, Կեդր. Վարժարանի խնամակալութեան անդամները մէկիկ մէկիկ սեւ խաչով պիտի վարձատրէի։

Եթէ ես Տեսչական խորհուրդ ըլլայի ազգին լումաները կը խնայէի եւ շուքի նման «խորհրդականներու» ամսական չէի տար։

Եթէ ես բերդի խմբագիր ըլլայի ամենայն օրէն կը մերկացնէի մեր ազգային գործերու ներքին փտախտը եւ անխնայ կը խարանէի բռնաւորները ու ապիկարները։

Եթէ ես Կեդր. Վարժարանի խնամակալութիւն ըլլայի, առնուազն 3 ամիս տունէս դուրս չպիտի ելլայի։

Եթէ ես Կեդր. Վարժարանի աշակերտ ըլլայի, վարժարանի խնամակալութեան եւ Քաղ. Ժողովին եւ Առաջնորդին եւ Գաւառ. Ժողովին նուիրուած 300 էջ նզովքի եւ անէծքի յառաջաբան մը պիտի յօրինէի։

Եթէ ես ուսուցիչ ըլլայի, վաղուց երբեմն ամիսները երբեք պարապ չի պիտի մնային եւ յառաջիկայ շրջանի համար աղերսական գիշերներ պիտի ամբարէի իմ եւ իմ ընտանիքիս համար։

Եթէ ես Կուսակցական ըլլայի, վեր՝ ամէն նախանձ եւ կիրք, պիտի փարէի ամէն միջոց՝ անօգուտ կռիւներ չապաւինելու համար եւ ամէն ջանքով պիտի ջանայի համագործակցութիւն ստեղծել ամենուն մէջ։

Եթէ ես բժիշկ ըլլայի, հիւանդին գրպանը քննելէ շատ աւելի, անոր ֆիզիքական եւ հոգեկան վիճակը պիտի քննէի։

Եթէ ես հայ կին ըլլայի, սուրճի գաւաթ նայելու եւ զրաբանելու տեղ գոնէ «Հայ Կին» կը կարդայի։

Եթէ ես [illegible] ըլլայի, ամէն ամիս ծուլներուս կ'այցելէի։

ԻՐԱՏԵՍ

ԿԵՂԵՐՁ

«La Syrie» թերթի խմբագիր Պ. Շամպուլանի մամնաւորապէս մեր թերթին համար գրի առած է այս խիստ զգայուն եւ գրական կտորը.

Ներհնազանդ հարին վրայ երախտաւոր երկնագոյն,
Փռուած իր սունկէն՝ ինչ կոնկեփի մը սեղնոյն
Հոգեւորի հոտով պահում կը զինէ վայրն ուր կ՚ապրէր
Աստուածային փրկութեան իր:

Շիկակարմիր հողոյն վրայ, զմայլելի, արդ կ՚անցնի
Ժամու մը մէջ, լայն ակնոց, նման փոռուած բեկուրի
Իր հնացին ջահին պատռուածներու ցուրտ համին:

Այսպէս անա կը սահի մեր արտէն հովն պատռանին.
Արտասուալից ու տխուր, խղճերով ու ճմլով լի,
Փառքի մարզէն կը զինէ մինչ վայրն ուր ապրէր ոգին:

Մենք կը դիտենք կեանքն առանց ծանօթութեան անոր նմանութեան,
Ծիծնակալ, ցուրտ, որ զմեզ կը բաժնէ զոյգ դաշտէն,
Ու հանի որ կ՚ապրին այլք, կը հարցնենք. արդեօք ինչ
Ունին անուշ լուսազոյն:

Այն առէն մեր հեծքին վրայ կը բարձրանայ արծաթ,
Մօտիկ մը, որ շիրք առ շիրք հպարտութեամբ կը ցնցէ.
Ականակիտ հեղուկ մը, ակնածոյրի պէս մաքուր
Օրհնուած ու խնկաբոյր:

Բայց ամենէ՛ն աւելի մենք կը տենչա՛նք երազին,
— Անձպասակ. անհայտ այս նաւակի՛ն ուռուցին —
Անծիր երկնի մէջ փնտռող փարոսը մեր նաւին
Ու երկնայի՛ն պատռանքին...

Թրգմ. Վ. Գ. R. P. Chamboulan

ԱՇԽԱՐՀԻ ՇՐՋԱՆԸ ՑԵՓԼԻՆՈՎ

(ԱԿՆԱՏԵՍԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ)

ՋՐԱՂՈՒՄՆԵՐ

Դիտել եւ անընդհատ դիտել զատ ոմանք իրենց տպաւորութիւնները գրի առնելով կ՚զբաղին: Լէյտի Տրումոնտ Հէյի խցիկին առջեւէն անցած ատենս, կը լսեմ գրամեքենային ձայնը: Ուրիշ 5 գրամեքենաներ ալ կը բանին:

Իսկ ցիրեկը, սինէմայի լուսանկարիչը անբռնելիներուն է. աստուածային իրաւունք ունի մեր վրայ, մեր շարժումները. զիրքերը կարասինները կարգի կը դնէ, Տօքթ. Էքէները կատակ աչքերուն տակ:

Վերջապէս կիրակի է 22 Օգոստ. ժամը 3 ժամ առաջ գիտակը աչքերուս, յուզումով ցամաքը կը զատեմ: Հրաժեշտին ու տրտմութիւնը ծանրացաւ ու հոն մեր մէջն է Խաղաղականի յաղթական Տօքթ. Էքէները որ լուռ է ու երջանիկ:

ՈՍԿԵԱՅ ԼԻՃԸ

Եւ արդէն Կոմս Ցեփլին պատ մը վերջ Սան Ֆրանչիսքոյի վերեւն է: Լայն ծովածոցին մէջ. մարտանաւերը իրենց լուսարձակներով կը հարուածեն մեզ: Իսկ օդին մէջ 50ի մօտ սաւառնակներ կը դառնան մեր շուրջ: Վարը քաղաքն է կանոնաւոր բայց անայի փողոցներով ու ճամբաներով, ուրմէ առաջ ընակչութիւնը սեւ կէտեր կը կազմեն բարձունքներու վրայ:

Ցեփլինը երեք լայն շրջաններ կը գծէ իբրեւ երեք պսակ քաղաքին շուրջ: Ցետոյ վերջալուսային երկինքին մէջ դէպի հարաւ կ՚ուղղուի, որովհետեւ կենդրոն առեւն չկայ, 600 քիլոմէթր անդին Լոս Անճէլոսն է ուր զուարթ ընթրիք մը կը սպասէ մեզի:

Թեքասի դաշտին մէջ վարժուեցանք ձաւելի քամիի մը բռնուեցանք եւ գրեթէ երեք ժամ օրօրուեցանք դէշ կերպով: Սինէմայի լուսանկարիչ գերմանացին սրտի տագնապ մը անցուց, բայց Սպանիոյ թագաւորին ընծայած կօմէ գարմանուեցաւ եւ հիմա կը քնանայ:

Փիլիթրուան մէջ կը յառաջանանք: Հիմա հեռուէն, խաւար երկրին եւ պայծառ երկինքին միացման կէտին վրայ սահեաց երկար գիծ մը կ՚երկարի որ հետզհետէ կը լայննայ ու սիրտ մը կը դառնայ: Կը մօտենանք սակայն այդ լիճը բիւրաւոր եւ բիւրաւոր աստղերու կը փոխուի, Լոս Անճէլոսի լոյսերն են անոնք:

ԱՂԷՏԸ ԱՆՑՈՒՑԻՆՔ

Կարելի չէ նկարագրել այն ընդունելութիւնը որ մեզի եղաւ: Մարդկային հովերուու ալողակներուն կը խառնուէր շարժանաւերու, ինքնաշարժերու, սուլիչներու մխորը: Դիշերը 1,000 հոգինոց հացկերոյթ մը տրուեցաւ ի պատիւ մեզի: Սակայն տխրութեամբ ազանգերի պահուն մեկնիլ: Այն ատեն, ինքնաշարժերու անհամար բազմութեան մը մէջէն, որուն նորմանը երբեք տեսնուած բլլալ, ստիկաններու հեծանիւներուն հսկողութեամբ Ցեփլինին կայանը:

Մեկնումի պահուն աղէտալի արկած մը հազիւ, ազատեցանք հրամանատարին ճարտարութեան շնորհիւ: Վեր բարձրացած միջոցին Ցեփլինը իր արագութեան պատճառաւ ուղղուեցաւ ելեքտրական գիծերու վրայ: Պատահմունները կեցող ճամբորդները զարհուրանքէն գոչեցին. Տօքթ. Էքէները կացութիւնը բռնելով, անմիջապէս պարպել տուաւ ջուրի ընդունարանները, որով Ցեփլինը թեթեւցաւ ու հազիւ 10 ոտք բարձրութենէ մը անցաւ ելեքտրական թելերուն վրայէն: Ազատուած էինք:

Մեր ուղեգիծն է Մեքսիկեան սահմանէն անցնիլ, եւ Արիզոնայի լեռներուն վրայէն յառաջանալ Սէն Լուի, Շիքակօ, Քլիվլէնտ եւ Նիւ Եօրք:

ԴԷՊԻ ՆԻՒ ԵՕՐՔ

Ցուրտէն եւ յոգնութենէն յաղթահարուած, շատերը քաշուած են քնանալու: 2,000 մէթր վար ընդարձակ դաշտ մըն է Մեքսիկայի սահմանը եղերող: Սակայն Ամերիկայի ամենաշոգը կազմող լեռները դժուար է անցնիլ: Անոր համար հրամանատարը 200 լիտր ջուր պարպել տուաւ, պատճառ բլլալով որ այս առտու չկրցանք լուացուիլ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԽԵՐՈՒՆԻ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵՑԻՆ

Ինչպէս կը սպասուէր, Երեւանի Գերագոյն ատեանը դատապարտած է 80ամեայ Սրապիոն Եպսկ.ը, կարճ ժամանակաւորութեան մը յետոյ: Խորհրդային թերթերը այսպէս կը նկարագրեն Օգոստ. 22ի նիստը, որու ընթացքին տրուած է դատապարտութեան վճիռը:

Ամբաստանեալը բացատրեց թէ, ինք չէ գտնուած Խարբերդի սահմանի գործերու պաշտօնէութեան մէջ, այլ միայն թարգմանի պաշտօն կատարած է, ինչպէս կատարած են բոլոր հայ հոգեւորականները: Եւ այդ պաշտօնը կատարած է խղճմտօրէն, որովհետեւ հայ աւանդական յանցաւորները վնաս չէին: Ցետոյ թարգմանի պաշտօնը կատարած է անոր համար որ Խարբերդի մէջ չկար ուրիշ մէկը, որ յաջողութեամբ կատարէր այդ պաշտօնը:

Ասկէ յետոյ Սրապիոն եպսկ.ին բերանը դրուած են խօսքեր, որոնք անհաւատալի են բացարձակապէս: Որպէս թէ, եպիսկոպոսը խոստովանած է եղեր որ ինք կ՚ուզէր օրինակելի զաղութ մը հիմնել Կիպրոս եւ հոն հաւաքել(!) աշխարհի մէջ ցրուած հայերը...:

Բայց հոս չի վերջանար «խոստովանութիւնը»: Սրապիոն եպսկ. աւելցուց որ ինք գիտած է Ազգերու դաշնակցութեան, Անգլիոյ թագաւորին, Մուսոլինիի, Տումէրկի, Քէնթրպըրիի արքեպիսկոպոսին: Միւս կողմէ, ինք ուզած է եղեր երեսուն համայնավարներու հետ արտասահման երթալ եւ գրած համայնականներով 15—20 նոր գիւղ հիմնել Սեւանայ լիճին ափերուն:

Եւ առա վճիռ.— Դատարանը ապացուցուած կը համարէ անոր ծառայութիւնը ցարական ժանտարմայի մէջ, հաստատուած կը նկատէ անոր կապը արտասահմանի պետութեանց հետ, զայթեցնելու համար Խ. Հայաստանը, հայերը. եւ ասոնց համար ամբաստանեալը կը դատապարտէ 10 տարուան բանտարկութեան: Բայց նկատի առնելով անոր ծերութիւնը եւ տկարութիւնը, բանտարկութիւնը կը զեղչէ 3 տարուան:

Ասկէ ալ պիտի զեղչուի դարձեալ 8 ամիս 37 օր նախապէս կրած բանտարկութիւնը...:

Ինչպէս չըսել.— ողորմի յիր Ս. Էջմիածին...:

ԵՐԵՔ ՄԻԼԻՈՆ ՀԱՅԵՐ ՄԱՀՄԵՏԱԿԱՆ ՊԻՏԻ ԴԱՌՆԱ՞Ն ?

Նիւ Եօրքի եւ Պոսթընի, ինչպէս ամերիկեան միւս քաղաքներու եւրոպական թերթերը, իրենց Օգոստոս 10ի թիւերով կը հրատարակեն Վարշաւայէն հեռաձայնական հեռագրական գործակալութեան զրկած հետեւեալ հեռագիրը.—

«Վարշաւայի Հէյնը (Այսօր) եբրայական թերթին համաձայն, Արարատ Սիոն հայկական ընկերակցութեան ղեկավարները Վարշաւայի զաղթի այցելութիւն տուին տեղւոյս հրէական համայնքին, ուսումնասիրելու համար այն կերպերը, որոնց միջոցաւ կարելի պիտի բլլայ Արարատ—Սիոնի 3,000,000 հայ անդամները մահմետականութեան կապել»:

Խ. Ծ.— Ահա լուր մը, որուն հերքումը ինքն իր մէջն է, այնքան այլանդակ ու ծիծաղելի է: Արդարեւ, նախ այդքան հայ չկայ ամբողջ արտասահմանի մէջ, ուր մնաց միակ կազմակերպութեան մը: Ցետոյ, լուր չունինք «Արարատ-Սիոն» անուն միութեան մը գոյութենէն իսկ:

ՀԱՅԿ. ԿԵՐԱԿՈՒՐՆԵՐՈՒ ԳՈՎՔԸ..

Պոստըն Հէրըլտի աշխատակից մը այցելելով Պոսթընի հայկական ճաշարաններէն մէկը երկարօրէն կը նկարագրէ հայկական կերակուրները, զոր շատ համեղ կը գտնէ:

Այս ամթու նոյն թերթի Օգոստոս 28ի թիւով լոյս տեսած գրութեան մէջ կը յիշուին շիշ քէպապ, խալմաք-փիլաւ, մածուն, սոլմա եւն. կերակուրները:

Հայկ. ճաշարանին տէրը այս ամթու թղթակցին ըսած է նաեւ սխտորը եւ ըսած է Ամերիկացիները հետզհետէ սիրել վարժուին անոր ալ, որովհետեւ «սխտորը քոլերայի դէմ դեղ է» եւ ինք շատ կը գործածէ զայն:

100 ՏՈԼԱՐ ՀԱՅ ԳՐԱՇԱՐԻ ՄԸ

Պոսթընի թերթերէն մէկը վերջերս հանելուկի մրցում մը կազմակերպած էր, 12,000 տոլարի մրցանակներ տրամադրելով իր ընթերցողներուն: Հազար տոլարի պարգեւը շահած է հայ գրաշար մը, Արամ Շմաւոնեան, որ կանխիկ ստացած է այդ գումարը:

Ամերիկեան թերթը այս ամթու հրատարակած է հայ գրաշարին լուսանկարը, ձեռքին վակեէր աւանդակարը. Ամերիկեան քաղաքացի ունենալ: Ամերիկեան քաղաքացի դարձած ատեն, հայ երիտասարդը այսպէս փրկած է իր անունը...:

«ԻՐԼԱՆՏԱՑԻՆԵՐՆ ՈՒ ՀԱՅԵՐԸ ԱԶԳԱՅԻՆ»

Ամերիկեան թերթերը, որոնց մէջ նաեւ Նիւ Եօրք Թայմզ, կը հրատարակեն Լէնինկրատի գիտական ակադեմիայի մէկ զեկոյցը, որ կ՚ըսուի ի մէջ այլոց.

«Իրլանտացիները եւ հայերը արդեօք ցեղային ազգակցութիւն ունի՞ն: Ռուս Գիտական Ակադեմիայի անդամ Փրոֆ. Մառ կ՚ըսէ թէ ունին: Եւ Մառ այս երկու ժողովուրդներու ազգակցութեամբ կը վերագտնէ երրորդ ժողովուրդ մը, բոլկաք ներրորդ...

«Ասիոյ այս ժողովուրդները իրլանտացի աղքատներն այժմ Իրլանտայի բոլոր բնակիչները չեն», կը բացատրէ Փրոֆ. Մառ, «այլ միայն անոնք որ Իրլանտայի ամենահին բնակիչներէն սերած են»:

«Ռուս ազգագրագէտը իր տեսութիւնը կը հիմնէ բառերու եւ անոնց ծագման վրայ: Այս ամենահին Իրլանտացիներու ցեղը կը կոչուէր (Ulut), եւ «in Tempore ulutorum» յառինչերէն խօսքը կը նշանակէ «Ուլուժներ ժամանակին», խօսք մը որ շատ յաճախ գործածուած է ամենահին իրլանտացի ժամանակագիրներէ, ցոյց տալու համար թէ ակնարկը կը վերաբերի իրլանտական պատմութեան «ամենահին շրջանին»:

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԸ

Դամասկոսի ցուցահանդէսը գեռ կը շարունակէ այցելուներ ընդունիլ: Սուրիոյ եւ Լիբանանի զանազան կողմերէն բազմաթիւ այցելուներ կուգան՝ ծանօթանալու համար Սուրիական ճարտարարուեստին, որ ինչպէս շատ մեծ յառաջդիմութիւն ունեցեր է եւ հիացում կը պատճառէ այցելողներուն:

Մանաւանդ մետաքսեղէն հիւսուածքներու տաղաւարէն Դամասկոսի կինայ մրցիլ արեւելքի ամէն մէկ քաղաքին հետ: Ամբողջ ընդարձակ սրահ մը յատկացուած է Դամասկոսի եւ Հալէպի հիւսուածեղէններով, որոնք արժանի են ամէն գնահատանքի: Ցուցահանդէսի մէջ լայն տեղ յատկացուած է նաեւ Դամասկոսի չաքարեղէնի արտադրութեանց, որոնք համեղի տեսարան մը կը ներկայացնեն. շաքարէ շինուած մրգեղէններ եւ պայտաներ, ամէն տեսակ պտուղներու անուշներ, դառնացին կենդանիներու շաքարէ պատկերներ եւայլն, խիստպէս հետաքրքիր տեսարան մը կը պարզեն:

Ցուցահանդէսի սրահին մէջ մասնաւոր հպարտութեամբ կը հանդիպին նաեւ հայերու, որոնք իրենց գեղարուեստական եւ արհեստական արտադրութիւնները կը ցուցադրեն եւ անոնցմէ ոմանք կ՚արժանանան առաջնութեան մետալին:

ԻՆՉՊԷ՛Ս ՊԷՏՔ Է ... ԿԻՆԵՐ

1.— Կիներ լաւ կ՚ընեն, երբ իրենց ամուսին... կը բռնուին իրենց հետ: ... ռազմներու, ջանալու է խ... սակի դառնել:

2.— Այր եւ կին գիտա... են, ամէն ժամանակ եւ մանաւանդ ուրիշներու ... բեան:

3.— Երբ կիներ, կ՚ու... ի բլլալ իրենց ամուս... պէտք է ժամանակին սեղ... եւ հակեն անոր կանոնա...

4.— Կիներ պէտք է կ... ուին: Զափէն աւելի «թ... ունիլ չէ որ հանելի է: Ամ... ամուսիններուն հաւկը կը... օրը օրին «թայյի» հագուե... մար: Այսպիսիներ իրե... սիրին մտատանջութիւն կը... ունեն եւ հետեւաբար դժգո...

5.— Միրել եւ գնահա... այն կիներ՝ որ տնտեսագէ... իրենց ամուսիններուն կար... համեմատ կը ծախսեն:

6.— Ամուսին եւ կին... կ՚ունենան երբեմն, բայց ներողամիտ բլլան, կը մոռ... ման ինչ:

7.— Ամենէն կարեւոր... ռեն մէկը պիզակներուն... տանիլն է: Համբերութեամ... խրատել զանոնք, երբ ա... թիւն ընեն:

8.— Երբ ամուսին մը... յոգնած ու մտածկոտ տուն... դառնայ, կինը խորհելու... զինէ մտքին մէջ ինչ հաճո... ու զուարճալի խօսքերով... ռելու է, որպէսզի անոր... փարատին:

9.— Տունը երջանիկ... մար ամէն ջանք թափելու...

10.— Ամուսին մը կ՚ա... իր կինը միշտ համեղ եւ... կի կերակուրներ պատրաստ... թէեւ բաւական դժուար... անկարելի չէ. շատուանք... ունելու է ուրիշ տանտիկի... փած-թափածով:

11.— Մայրեր աչալուրջ... են իրենց պզտիկներուն, արկածէ հեռու պահեն:

12.— Ամուսիններ պէ... ռեն եւ յարգեն իրար... հանդէպ հաւատարմութի... տանութիւն ցոյց տան:

ՏԻԿ. Ա. Գ. ...

Այսպէս Հալէպէն Պ. Լազ... եանի արտադրութիւնները, Տէպաղի կաշիի գործերը, հայ որբուհիներու հիւսած ու ձեռագործները, Հալէպի որբուհիներու ասեղի գործերը, Դամասկոսի հայազգի Սարգիսի գործերը, Ութճ... ի ուլթերն ու կաշիէ ... ները, Զաքարի հայ կօշիկ... ծերը եւայլն շատ պատուա... կից կը գրուին Դամասկոսի ցուցահանդէսին մէջ եւ որոնցմէ ... գործերն ու հայկական ձե... ները, ինչպէս նաեւ Վանե... ցի կաշիի գործերը կը շա... նութիւնները:

ԿԱՐՄԻՐ ԹԱԹԻԿԸ

Գրեց՝ ԺԱՆ ՏԱՆԻԼՄԱՈՒ

Ծաշը աւարտեցաւ:

— Այս սեղը անընդհատ վիճակ մը ստացաւ, ըսաւ Պ. Արժանթին ցոյց տալով գետնին վրայ հոս հոն նետուած պարապ շիշերը, տուփերն ու սեղանի աւելցուքները, եկէ՛նք շրջակայքը պտոյտ մը ընելու:

Անոնք զգիկամակեցան բայց անիկա առիթէց ամենուն իրեն ընկերանալու դէպի վայրի շուշաններու դաշտը, զոր իր կինը մատնանշած էր: Մատլէն որոշած էր չընկերանալ անոնց, ուստի իր մէկ բարեկամուհիին հետ հոն մնաց: Ծաշի ամբողջ ընթացքին, իր ջիղերը ա՛յնքան գրգռուած էին իր ամուսնին ու Ֆրանսուայի ունեցած վերաբերմունքին համար, որ հազիւ կրցած էր ինքզինքը զսպել:

— Մենք ալ սունկ հաւաքելու երթանք, ըսաւ ան անտառը ցոյց տալով:

Ժան խնդրեց իր մօրմէն միանալու ընկերանալ: Անմիջապէս Սէպասթիէն անոր թեւէն քաշելով ականջին փսփսաց.

— Մայրիկը միշտ ունի. պէտք չէ զայն մինակ ձգել:

Բայց տղեկը չուզեց բան մը մտիկ ընել եւ մերժեց մխալին քովէն բաժնուիլ, որը իր խոր նայուածքներով հետեւած բլլալով ցաւալի արամին, ուզեց փոքրիկին ուշադրութիւնը ուրիշ տեղ դարձնել:

— Եկո՛ւր զաղձէժներու վրայ բարձրացող սեւ ժայռերու մօտ երթանք. քեզի խոստացած էի ցոյց տալ այն անդերը՝ ուրկէ կարելի է շատ գիւրաւ վար գլտորուիլ:

Ժան, արդէն իսկ խանդավառուած՝ իր ձեռքը դրաւ մխալին ջղուտ ձեռքին մէջ: Փոքրիկը զայն կը սիրէր իր բոլոր երախտապարտ սրտովը. չէ որ դեռ նոր անիկա զինք ազատած էր լաւ ապտակ մը ուտելէ: Նաւով ժայռերուն վրայ հասան եւ սկսան անդունդներէ վար գլտել քոլորտիքը: Ժայռերը տեղ տեղ ծածկուած էին կարմրորակ ժամուններով, թուփերով, մայլոց սունկերով որոնց դալար բարունակները վար կախուելով՝ կ՚օրօրուէին օդին մէջ. վա՛րը, դաշտին մէջ, տուները, վէտվէտուն լճին երկայնքին ցանցրնուած կէտերու պէս կ՚երեւային:

— Ի՛նչ լաւ տեսարան, բացականչեց կինը, որ զօրաւոր սեղմումով մը կը բռնէր տղեկը: Տե՛ս սա խորութիւնը. եթէ սահէ վար գլտորուէի՜նք...

— Անշուշտ երկու սրունքնիս պիտի կոտրուէին:

— Անշուշ՛տ:

— Ցետոյ ձեզ շատով հիւանդանոց պիտի փոխադրէին, յարեց Ժան որ կը յիշէր տակաւին իրեն խօսքերը, խողի երշիկի մը պէս պիտի փաթթէին ձեզ. երկու ամիս անկողին՝ ու պիտի պառկէինք:

Ու ծիծաղեցան: Միլի դարձաւ դէպի լիճը բարձրացող խումբին ու կանչեց զանոնք:

— Եկէ՛ք հոս ու տեսէ՛ք թէ ի՛նչ հրաշալի տեսարան մը կայ:

— Հիմա՛, վար իջնելու ատեն, պատասխանեց իր ամուսինը:

— Շատ լաւ: Իսկ դուն, Ժա՛ն գնա մայրիկիդ քովը կեցիր:

Եւ վախի սարսուռով մը վերջին նայուածք մ՚ալ ձգելէն յետոյ գահավէժէն վար, փոքրիկը տարաւ անտառին եզերքը ու ինք գնաց խումբին միանալու:

* *

Մատլէն եւ բարեկամուհին գրաւած էին սունկեր ժողվելով: Սէպասթիէն ծաղկեփունջ մը կը կազմէր, իսկ Ժան շրջակաները դալարագոյն զինուորին մը ընելէ յետոյ սրունքը իր պարապակով կ՚զբօսնուր: Եւ սակայն մխալի կարմիր մետաքսէ գեղեցիկ թաշկինակ մը տուած էր, պատուիրելով որ զայն սունկերով լեցուն վերադարձնել իրեն: Անիկա զգուշաւորութեամբ եւ առանց տեսակի ընտրութեան հաւաքեց անոնցմէ քանի մը հատ, յետոյ սկսաւ անտառին շուրջը փնտռել առանձին վայր մը, ուր մօրը հսկողութենէն հեռու, կարենայ նուիրուիլ իր սիրական խաղին:

Պարտաիզը աչխուժօրէն դուրս ելաւ գրպանէն, մետաքսէ թաշկինակը սրբեծարանով նետուեցաւ. ծառի մը տակ ու Ժանին վարժ ձեռքը նետեց առաջին քարը: Ան զօտ չեղաւ. քարը շատ խոշոր էր ու տձեւ, ուստի մօտը ինկաւ: Փոքրիկ մարդուկը հոգերը քրքրելով աւելի ձեւաւոր քարեր փնտռելով, բայց հատ մը իսկ չի կրցաւ գտնել. եւ ցաւեցաւ իր գրպանը լեցուցած չըլլալուն համար այն ոզորկ խճաքարերով զորոնք լիճը կը գլէր իր ափերուն վրայ: Անոնցմէ երկու հատ միայն բերած էր, մէկը կապոյտ, իսկ միւսը վարդագոյն, որ կարմիր կ՚երեւար ջուրին մէջ: Այդ երկուքը կը պահէր.

Ի՛նչ փոյթ: Քարերը վերստին սկսան թռիլ օդին մէջ: Հեռուէն Մատլէնին ձայնը լսելի եղաւ.

— Ժա՛ն, ի՛նչ կ՚ընես:

— Կը զբօսնում:

Արդարեւ, չափազանց հաճոյականի զբօսանք մըն էր: Ցանկարծ խումբը կրկին երեցաւ լեռնադաշտին վրայ, կիները ծաղիկներով բեռնաւորուած էին: Միլին մեծ ծաղկեփունջ մը ունէր իր ձեռքը. ան համարձակ քայլերով առջեւէն կը քալէր իր բարեկամները առաջնորդելով դէպի այն ժայռերը, ուր ա՛յնքան հրաշալի տեսարան մը կը պարզուէր:

Մարթ ու Ֆրանսուա անոր կը հետեւէին իր ձեռքին մէջ կը բռնէր վարդագոյն ծաղիկ հազին փունջ մը: Ժան հեռուէն լսեց անոր թրթռուն ձայնը:

— Զա՛ր կին, խորհեցաւ ան, կեցիր քովդ զրկեմ.

Արդէն իսկ, իր ձախակէ պարատիկը ... վրայ էր, երբ բռնազբօսիկ մը կեցուց տղան: Այ... շատ կոր էր: Եթէ կ՚ուզէր վստահ բլլալ ... նշանակէտին հասնելու, իրեն լծի քարեր պէտք էր, տափարակ եւ ողորկ:

— Անիկա պիտի չկրնար, մրմնջեց ան ... Ուշադրութի՛ւն:

Տղան վերստին կանգ առաւ: Գաղափար մը ... ոկաւ իր մտքին մէջ, ճիւաղային ու գաղափար մը. անեթէ վայրկեան մըն ալ սպաս... ստալ ճիշդ գահավէժին եզերքը պիտի ... ը դնէ իրեն սխալ քայլ մը առնել պիտի ... գլտէ...

Ո՛վ, այս տարիքին մէջ զուտ գոյութիւն ... Ժան իր այս գաղափարին համար ուրախութե... ծաղեցաւ:

Վարանելու առեն չէր, անոր փոյլատակ... քերը պատեհ վայրկեանին կը սպասէին: Ան... անիկա հիմա ճիշդ իր ուզած կէտին վրայ ... Միլի ձեռքի շարժումներով կը խօսէր ու ... ները ցոյց կուտար, պէտք էր լաւ նշան առն... լինին չի զգնելու համար եւ ոչ ալ իր հօրը որ ... բանտուածը շրջապատած էին: Ո՛հ, այդ քա... վստահ էր անոր վրայ:

Զը՛զը՛զ...

(Նար.)

Թրգմ. Վ. ԿՈՐ...

Կիլիկիոյ Կալուածները

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԲԱՐՁՐ ԳՈՄԻՍԵՐՈՒԹԵՆԷՆ

Բարձր Գոմիսէրութեան Մամուլի Դիւանը մեզ կը հաղորդէ հետեւեալ տեղեկատուութիւնը.

«Բարձր Գոմիսէրութեան պաշտօնատուները վերջերս ստացած են մեծ թիւով խնդրագիրներ Սուրիական կամ Լիբանանեան հպատակներէն, Թիւրքիոյ մէջ արգելքի տակ առնուած կամ գրաւուած կալուածներու շուրջ։

«Այս խնդրագիրները ընդհանրապէս չեն հայթայթեր բոլոր տեղեկութիւնները, որոնք պիտի թոյլատրէին զանոնք քննելու օգտակար կերպով։

«Անհրաժեշտ է որ իւրաքանչիւր խնդրատու յայտնէ ճշտութեամբ, հայթայթելով իր ըսածներու մասին ապացոյցներ, ըլլայ փաստաթուղթերով ըլլայ վկայութիւններով, յիշատակելով նաեւ թուականներ.

Ա.— Թէ ինք նախկին Օսմանեան հպատա՞կ է սկիզբէն իվեր տասատուած, այն հողամասերուն վրայ որոնք այժմ կը պատկանին Ֆրանսական հոգատարութեան ներքեւ։

Բ.— Թէ Օսմանեան հպատա՞կ է հաստատուած Թիւրքիոյ ներկայ սահմաններուն մէջ, բայց որ այժմ Լօզանի դաշնագրի գործադրութենէն իվեր կը գտնուի Ֆրանսական հոգատարութեան ենթակայ պետութիւններու մէջ։

Գ.— Թէ նախկին Օսմանեան հպատա՞կ է, ընդունած ըլլալով Սուրիական կամ Լիբանանեան հպատակութիւնը, համաձայն Լօզանի դաշնագրի 32 և 34 յօդուածներուն և կամ Էնկիւրիի 1926ի տարի վերադարձութեան և բարեկամութեան պայմանագրի 3րդ. յօդուածին համաձայն։

Դ.— Թէ՝ ան Թիւրքիան ձգած է կանոնաւո՞ր անցագրով, վաւերացուած (և ո՞ր իշխանութեան կողմէ) թէ ան արդեօք ձգած է Թիւրքիան առանց անցագրի՞, ո՞ր շրջանին մէջ և ի՞նչ պայմաններու տակ։

Ե.— Թէ ան ծնունդով Սուրիացի՞ է, Լիբանանցի՞ է թէ ուրիշ ծագումով, օրինակ հայկական։

«Ի՞նչ կը վերաբերի այն գոյքերուն, որոնց մասին են պահանջները, անհրաժեշտ է որ շահագրգռուածները փաստեր հայթայթեն իրենց իրաւունքներուն, իրենց թուղթերուն կցելով իրենց սեփականատիրութեան վաւերագիրները և կամ անոնց թիւերը, և կամ առնուազն վկայութիւններ, և թէ հայթայթել իրենց պահանջած կալուածներու արժէքը արդարացնող փաստեր։

«Փափաքելի է վերջապէս որ շահագրգռուածները յայտնեն, թէ ի վիճակի են այդ ընելու, թէ իրենց կալուածները պարզապէս միայն արգելքի տակ առնուած են և կամ գրաւուած են և կամ թէ ամբողջովին հաշուեյարդարի ենթարկուած են։

Թիւրք Քննիչ Մը Սպաննուած

ՔԻՒՐՏ ԱՊՍՏԱՄԲՆԵՐ ԿԸ ԳՈՐԾԵՆ

Մուշէն դէպի Կէնճ գացող իմաստական քննիչ Նուրի պէյ ճամբան յարձակման ենթարկուած է քիւրտ ապստամբներու կողմէ և սպաննուած։

Կառավարութիւնը այս դէպքին վրայ զինուորական մեծ ուժեր կեդրոնացնել սկսած է ապստամբ շրջանները և որոշած ամէն գնով զսպել ապստամբութիւնը։

Կըսուի արդէն որ կարգ մը շրջաններ գրաւուած են թիւրք զինուորներու կողմէ և ապստամբները փախած Պարսկական և Իրաքեան սահմանները։

ՅԱՐԳԵԼԻ ԾՆՈՂԱՑ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Հայ Մանչերու Աւետ. Բարձրագոյն Վարժարանի եւ Քաղաքի Մանկապարտէզի մուտքի արձանագրութիւնները կ'սկսին Հոկտ. 1ին, իսկ կանոնաւոր դասախօսութիւնները Հոկտ. 7ին։

Այս տարի վարժարանս օժտուած է նոր ուժերով եւ մանկապարտէզն ալ Սուրիոյ Անգ. Վարժարանէն վկայուած եւ յանձնարարուած մանկապարտիզպանուհիով մը։ Փութացէ՛ք արձանագրել տալ ձեր զաւակները։

ՀՈԳԱԲԱՐՁ. ԲԱՂԱՔԻ ԱՒԵՏ. ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԿՆԻՔ

ՎԵՐՊԱՍԵՂԷՆԻ ԵՒ ԿՏՈՐԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՏԷՐ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՍՈՒԳ ՄԸԹՐԱՆ (ՐԻՒ ՖՕՇ ԵՒ ՐԻՒ ԱԼԷՆՊԻ ՄԻՋԵՒ ՆՈՐ ԶԻՆՎԱԾ)
Ն Ո Ր Հ Ա Ս Ա Ծ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՆՈՒՐԲ ԵՒ ԸՆՏԻՐ ՎԵՐՊԱՍՆԵՐ
ՆԱԵՒ ԲՕԲԼԻՆ, ԹԱՒԻՇ, ՄԵՏԱՔՍ, ՈՒԱԼ
ԵՒՆ ԵՒՆ ԵՒՆ
ԱՄԷՆ ՃԱՇԱԿԻ ՅԱՐՄԱՐ ՏԵՍԱԿՆԵՐ
Գինը խիստ աժան
ՄԱՆԱՒԱՆԴ ՕԺԱՌՈՎ ԳՈՅՆԵՐՈՎ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ
ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ
ՄԷԿ ԱՆԳԱՄ ԱՅՑԵԼՈՂԸ ՄԻՇՏ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՅ

Պ Ա Տ Ր Ա Ս Տ Ո Ւ Ե Ց Է Ք
Հ. Մ. Ը. Մ.
Դ. Տ Ա Ր Ե Կ Ա Ն
Ո Ղ Ի Մ Պ Ի Ա Կ Ա Ն Ի Ն

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐԱԲ ԹԵՐԹԵՐ ՀԱՅԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ «ՊԱՏԻՒԹ ՉԸՀԸ»

Անցած կիրակի օրուան ոճրին առթիւ տեղական թերթեր զանազան մեկնութիւններ տուին և խաչոր վերնագիրներով քաղաքական բնոյթ տուին ոճրին։ Մանաւանդ «Էլ Ահրար» և «Անտ իլ Ճէտիտ» միեւնոյն թղթակցէ քաղելով շատ սխալ նկարագրեցին դէպքը և կուսակցական պայքարի արդիւնք նկատեցին զայն։ Նոյն իսկ անոնք նախորդ ամսուանց և ասոր միջև կապ մը տեսնել աշխատեցան։

Լիբանանեան թերթերէն շատերը միեւնոյն խմաստով և միեւնոյն ձեւով նկարագրեցին դէպքը և աւելորդ յարձակումներ ըրին հայերուն։

Պէյրութ հրատարակուող «Էլ Բաիս» թերթը և Դամասկոսի «Էլիֆ Պա» թերթը սակայն բոլորովին տարբեր նկարագրեցին։

Ահա թէ ինչ կը գրէ Դամասկոսի ազգայնականներու օրկան «Էլիֆ Պա»ի Պէյրութի թղթակիցը անոր 19 Սեպտ. թիւին մէջ.—

«Երէկ հայ պատանիներու միջև տեղի ունեցաւ կռիւ մը, որու ընթացքին 15 տարեկան հայ տղայ մը մեռաւ և 20 տարեկան մէկը վիրաւորուեցաւ։

«Վաղը Պէյրութի թերթերը այս դէպքը պիտի ներկայացնեն իբրև քաղաքական ոճիր և Դաշնակ Հնչակ խնդիրներ պիտի խառնեն անոր։ Բայց ես շատ մօտէն քննելով խնդիրը և իրազեկ ըլլալով բոլոր ճշմարտութեանց, առաջարկի որ խնդիրը կնկայ պատմութենէն ծագում առած է։

«Ահա՛ ոճրին պատմութիւնն ու իրականութիւնը։

«Անցած կիրակի օր, հայ պատանի մը տեսաւ որ զինուորական տարազ հագնող հայ մը իր քրոջը խօսք կը նետէր։ Պատանին զինուորէն բան մը մարդուն պատիւին հետ չի խաղայ, բայց զինուորը և իր ընկերները կոչ պատասխաններ տուին և որուն իբր հետեւանք կռիւ մը սկսաւ անոնց մէջ։ Ներկայ գտնուողներ զատեցին զանոնք իրարմէ։ Այս խնդիրը կրակ մը պատճառեց, որ դժբաղդաբար չի մարեցաւ և միայն մոխիր կապեց դուրսը և կրկին բռնկեցաւ յաջորդ կիրակին։

«Զինուորական տարազ հագնող հայուն դէչ սիրտը հանգիստ չի կեցաւ և ուզեց վրէժ լուծել իր հակառակորդներէն։ Անցած կիրակի օր անոնք ինքնաշարժով Զէյթունի եկան աղջկան կողմնակիցներուն պատիւ տալու համար, և վերջապէս Ազատ Սարգիսեան անուն պատանին դաշոյնի հարուածներով մեռցուցին և ուրիշ մը վիրաւորեցին»։

«Հարցաքննիչ դատաւորը եկաւ ոճրին վայրը և ձեռնարկեց քննութեան։ Որով կը յայտնուի որ պատուոյ համար դործուեցաւ այդ սպանութիւնը։

Միեւնոյն իմաստով կը գրէ նաև «Էլ Բայիտ» տեղական թերթը։

ԵՐԿՈՒ ՈՐԲՈՒՀԻՆԵՐՈՒ ԿՌԻՒԸ

Անցած երեքշաբթի երեկոյ, ժամը 9ի ատեններ, տխուր տեսարանի մը ականատես եղանք։

Արփօնի կազինօյին առջև, բազմամարդ հրապարակին վրայ երկու հայ որբուհիներ կռիւի բռնուած, կատաղօրէն իրար կը ծեծէին։ Հայհոյութիւններ և պոռչտուքներ մեծ բազմութիւն մը հաւաքուած էին հոն, որոնք անկարող կըլլային բաժնել այս կատաղ որբուհիները։ Քանի մը հայեր որ այդ վայրկեանին հոն կը գտնուէին, ուզեցին միջամտել և սաստել որբուհիները, որոնք այնքան բազմաթիւ օտարներու առջև մեր ազգային անժամանդուութիւնը կը նսեմացնէին, բայց իզուր, անոնք այնքան անհերս գարձած էին որ հազիւ ոստիկաններու միջամտութիւնը կարողացաւ վերջ տալ իրենց ծեծկռուքին։

Թէպէտ իրարմէ բաժնուած և ոստիկաններու հսկողութեան տակ, բայց դարձեալ անոնք երբեմն կը փորձէին իրար վրայ յարձակիլ։

Հակառակ մեր քննութեանց և հարցումներուն, անկարելի եղաւ անոնց կռուին բուն պատճառը հասկնալ, միայն թէ հետաքրքիր էին ներկաներէն մէկուն այն յայտարարութիւնը թէ՝ երկու օր առաջ այդ որբուհիներն էին որ պատճառ եղան 15 տարեկան հայ պատանիի մը մահուան։ Ամէն պարագայի տակ անոնց հայհոյութիւններէն և ձայներէն կը պարզուէր որ մարմնավաճառներ էին անոնք։

Հաստատուեցաւ նաև որ երկուքն ալ որբանոցի նախկին որբուհիներ են, որոնք Նպաստամատոյցի կողմէ եշանակուած հայ Տիկինի մը միջոցաւ ապաստանաւորութեան տրուած են օտարներու քով։

Եւ դեռ այսպէս բազմաթիւներ կան, որոնք անպատիւ տուներու մէջ կը հիւծին և կը կորսնցնեն իրենց պատիւն ու արժանապատուութիւնը, և ոչ ոք կը հետաքրքրուի անոնցմով։

ՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԱԼԷՔՍԱՆՏՐԷԹԻ ՄԷՋ

Բնիկ Մարաշցի Իսկէնտէր անուն հայ պատանի մը, որ Գըրըք-Խանէն Աթրք գացած էր իր բնտանիքին քով, վերադարձին ճամբան Սուրիական Լէգէոնի զինուորներու կողմէ արձակուած գնդակէ մը զոհ կ'երթայ։

Մեր քաղած տեղեկութեան համաձայն, զինուորը ուզած է բռնաբարել տղան, բայց անոր ցոյց տուած ընդդիմութեան վրայ կրակած և սպաննած է զայն։

ՀԱՅ ԳՈՐԾԱՒՈՐ ՄԸ ՑԱՂԹԱՆԱՆ

Անցեալ կիրակի օր, Դամասկոսի մէջ, Ֆրանսացի չամբրօնի մը հետ կոփամարտեցաւ Պ. Յովհաննէս Քրտեան, խուռն բազմութեան մը ներկայութեան։ Հակառակ անոր որ 12 րաունտ պիտի խաղցուէր, Ֆրանսացին առաջին երկու րաունտներուն մէջ իսկ յաջորդաբար նօք աուտներ եղաւ։ Երրորդ րաունտին մէջ նօք աւթ եղաւ և խաղը շահեցաւ հայ ըօքսէօրը։

Պ. Յովհաննէս Քրտեան անցեալ ամսուան ընթացքին, Դամասկոսի մէջ խաղցած է հինգ ուրիշ չամբիօններուն հետ և միշտ յաղթական հանդիսացած և առած մէտայլներ։

Հայ ըօքսէօրը, որ հիմայ կը գտնուի Պէյրութ, կը հրաւիրէ Սուրիոյ չամբիօնները խաղալու համար։ Իր ծանրութիւնն է 70 քիլօ և կուզէ խաղալ մինչև 100 քիլօ ծանրութեան հետ, 20 րաունտ երկուական վայրկեանէն։

ԹԱՂԱԿԱՆՈՒԹԵՆԷՆ ՀՐԱԺԱՐԱԾ

Լաւատեղեակ անձնաւորութիւն մը մեզ կը տեղեկացնէ, որ վրանաքաղաքի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ Թաղականութեան Ատենապետն ու Դանձապահը իրենց հրաժարականը ներկայացուցած և պահանջած են Դիւանէ նոր ընտրութիւն։ Այս հրաժարումները հաճելի չեն տեսնուած առենապետ Պ. Բիւզանդ Քէհեաեանին, որով ան անմիջապէս հրաժարական ներկայացուցած և ձգած է ժողովը։

Անոր մեկնումէն վերջ ժողովը իր նիստը շարունակելով նոր Ատենապետ ընտրած է Պ. Տիգրան Մանուկեանը։

ՀԱՅ ՎԱՌԱՐԱՆ ՄԸ

Ս. Նշան փանքի վարժարաններուն Ուսուցչական կազմը՝ ընտրուած յաւալոյն ուժերէ՝ լրացած է տնօրէնութեամբ Պ. Վարդան Գէորգեանի։ Որպէս նոր ընկալ որ ամէն տարի չնորհիւ եղած կարգադրութիւններու և թափուած յուրջ ջանքերու վարժարանը հետզհետէ կը բարձրացնէ իր կրթական մակարդակը, ապրով միանգամայն տեղային պատրաստութիւն հետեւաբար ամէն կրթասէր հայու պարտականութիւնն է սատարել այդ հաստատութեան, որ իսկապէս հայ վառարան մըն է։

ՀԱՆԳՐԱՓՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ...

Կ'իմանանք որ, ի նպաստ Տօհմունի վարդապետի եպիսկոպոսացման հանգանակութիւն մը կը շրջի քաղաքիս մէջ։ Բազմաթիւ ազգայիններ, որոնց ներկայացուած է այս հանգանակութիւնը՝ ստորագրելու խնդրանքով, մերժած են և թելադրած զայն պատշաճներուն որ հրաժարին այդ ապարդիւն միջոցով պատակտում ստեղծելէ այս գաղութին մէջ։

Ամէն պարագայի տակ մեզ կը հաղորդուի որ արդէն հազիւ քանի մը տասնեակ ստորագրութիւններ կրցած են հաւաքել անոնք և թէ ալ գիտակից գաղթականներէն շատ հազուագիւտ է գտնել մարդիկ, որոնք իրենց ստորագրութիւնները դնեն այդ հանգանակութեան տակ։

Նմանապէս ուրիշ հանգանակութիւն մըն ալ կը շրջի Զահլէի մէջ, բայց ոչ ոք կ'ստորագրէ զայն։

ՀՐԱՆԱՆԱՆԻ ԴՈՒՀԻՏՆ ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆԸ

Վարչապետ Պ. Պէշարէ էլ Խուրի ամսոյս 17ին հանրապետութեան նախագահին ներկայացուց իր հրաժարականը։

Պ. Տէպպաս խնդրեց Պ. Պէշարէ Խուրիէն որ չհանձնէ իր հրաժարականը մինչև խորհրդարանի յառաջիկայ նիստը, քննելու համար 1930ի պիւտճէն։

Վարչապետը սիրով ընդունած է հանրապետութեան նախագահին փափաքը։

ՍԻՒՐԻԱՑԻՆԵՐԸ ԹԻՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Անցեալները գրած էինք որ բնիկ Պէյրութցի Տէր և Տիկին Պասիլ Սրրսօզ, որոնք Տարսոն կը գտնուէին, թուրք կառավարութեան կողմէ բանտարկուած են, լրտեսութեան ամբաստանութեամբ։

Այժմ կիմանանք որ անոնք ազատ արձակուած են։

ԱՆԳԼ. ՆԱԻԱՏՈՐՄԻՂ

Հոկտեմբեր մէկին Պէյրութ պիտի հասնի Անգլիական նաւատորմիղ մը՝ բաղկացած երկու քրուազէօրներէ, երկու քրօվէօրներէ և եկեք թորփիլահալածներէ։ Անոնք 10 օր պիտի մնան Սուրիական ջուրերը և պիտի այցելեն զլխաւոր նաւահանգիստները և պիտի մեկնին Թիւրքիա և Յունաստան։

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Պ. Բօյ Լէքիւրէ, Բ. Գոմիսէրութեան ընդհ. քարտուղարութեան նախկին օգնական, առջի օր «Բրէր Լօթիւ» շոգենաւով Պէյրութ հասաւ։ Հայասէր հիւր կը մեկնի Պաղտատ, ստանձնելու համար Իրաքի Ֆրանսական ընդհ. Հիւպատոսութիւնը։

ՀԱՅՈՒ ՄԸ ՈՃԻՐԸ...

Սեդրակ Ազրամօֆ անուն մարդ մը, որ հայու անուն կը կրէ, ընտանեկան խնդրոյ մը պատճառաւ կռուի կը բռնուի Տիգրան Ասրեանին հետ և զայն կը վիրաւորէ դաշոյնի հարուածներով։

Սեդրակ Ազրամօֆ փախած է։

ԹՈՒՆԱՒՈՐՈՒՄ

Թօֆիգ Համտի անուն մարդ մը, ճրմէյզէն կտոր մը ձերմակ պանիր կը գնէ և տուն կ'երթայ։ Ճաշէն քիչ վերջ մարդը թունաւորման հետեւանքով կը մեռնի։

Կը կարծուի որ ան պանիրէն թունաւորուած է։

3 ԴԱՀԵԿԱՆԻ ՀԱՄԱՐ...

Երկու ծխախոտավաճառներ, Ապտէլ Հաֆէզ Մուհամէտ և Սամի Շալլահ, առջի օր երեկոյեան, Պուրճի հրապարակին վրայ սաստիկ կռիւ մը կունենան, իրենց միջև եղած 3 ս. դահեկանի տարբերութեան մը պատճառաւ։

— Եւ առաջ էթր երր վիճերը Ֆախտէտարի փողոցէն կ'անցնէր, իր հակառակորդը քանի մը ձեւք Բէլօվէր զարկեց իր վրայ, բայց չի դպաւ։ Ոստիկան մը որ այդ միջոցին անկէ կ'անցնէր, ձերբակալեց Սամի Շալլահը։

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

— Ընդհ. Ապահովութեան կողմէ ձերբակալուած է Ալի Խալիլ Ասլամլը անուն անձը, որ մեղադրուած էր իր զգօրին աղջիկը և անհետացուցած անոր մարմինը։

— Օգոստոս ամսուան ընթացքին պէյրութ ցամաք եկած են 860 Լիբանանցիներ, 560 Սուրիացիներ և 1335 օտարներ։ Մեկնած են 1025 Լիբանանցիներ, 273 Սուրիացիներ և 1220 օտարներ։

— Հայ կաթոլիկ պատրիարք Ն. Ս. Թէրզեան արքեպիսկոպոս, որ Հռոմ կը գտնուէր երկար ատենէ իվեր, Պէյրութ հասաւ անցեալ շաբաթ և մեկնեցաւ Զմմառ, ուր շրջագայութիւն մը եղաւ ի պատիւ Պատրիարք հօր։

— Եգիպտոսի խուժաններու մեծ չէյխ Ասսա Ասսա Դահիրէէն հասնա և Նաւահանգիստ ողջունուեցաւ միաբաններու երկեկիններուն կողմէ։

— Միշէլ Ասատալլա անուն փարիզէ մը փարած ինքնաշարժը, Վէյլան փողոցին վրայ կոխկրտեց Ահմէտ անուն փոքրիկ տղայ մը և ծանրօրէն վիրաւորեց զայն։

— Թիւ 3409 քամիօնը, որ Հասան Սաաթ անունով վարիչը կը վարէր, Պասըվէքի մէջ կոխկրտած է 13 ոչխարներ։

Ն Ա Մ Ա Կ Ա Տ Ո Ւ Փ

Դամասկոս.— Արժ. Տէր Սարգիս Պետրոսեան.— Ձեր առաջին տարուան բաժնեգինը ցարդ չ'ստացանք։ Հակառակ բազմաթիւ անգամներ Ձեր բրած խոստումներուն, չի գրկեցիք։ Կը խնդրուի որ մինչև յառաջիկայ շաբաթ ղրկէք։

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Կարգ մը բաժանորդներ, որոնք շարունակաբար թերթ կ'ստանան, բայց չեն վճարեր իրենց բաժնեգինները։ Կան նոյն իսկ, բաժանորդներ, որոնք նախորդ տարիներու հաշիւները չեն փակած դեռ։ Անոնք որ չեն ուզեր սեւցնել իրենց անունները, պէտք է անյապաղ փակեն իրենց հաշիւները։

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ
20 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1929

Եգիպտական ոսկի ս. ղ.	633
Սթէրլին	616
Տոլար	126
Օսմ. հնչ. ոսկի	550
Ֆրանս. » »	478
Անգլ. » »	615
Թրքական թուղթ	61
» Գ. Օ.	145
» արծաթ մէճիտ	43
Սուրիական ոսկեդրամ	18,18
1886 Թր. Փոխ. ս. դրմ.	20,75
» 1908 »	15.40
» 1911 »	15 50

Սեփերեան եղբարք, Թէլէֆօն 20-2

ՏՈՒԷՔ ՁԵՐ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐԸ «ԱԶԴԱԿ»ԻՆ

ԾՆՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Զմմառեան վարժարանը կը տեղափոխուի Թրամուայի ընկերութեան մօտէն Հայ Կաթողիկէ պատրիարքարանի վարի յարկը։

Արձանագրութիւնները կ'սկսին նոյն տեղը ամսոյս 23ին և կը վերջանան Հոկտեմբեր 2ին.

Կը խնդրուի յարգելի ծնողներէն որ ժամանակին արձանագրել տան իրենց զաւակները։

ԶՄՄԱՌԵԱՆ ՎԱՐԺ. ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՊԷՅՐՈՒԹ

Վարժարանս կը բացուի երկուշաբթի 1 Հոկտ. 1929ին. Առաջին երկու օրերը պիտի յատկացուին արձանագրութեանց եւ նախորդ տարուան քննութեան մէջ անյաջող աշակերտներ պարտին այս երկու օրուան մէջ իրենց քննութիւնները տալ։

Կանոնաւոր դասախօսութիւն կ'սկսի Հոկտ. 3ին։

Վճարում.— Ա) 3րդ.էն մինչև 6րդ դասարաններու համար 18 Ս. ոսկի
Բ) 7րդ.էն » 19րդ » » 22 »

Այս տարեթօշակներուն կէսը կանխիկ իսկ կէսը Բ. շրջանին սկիզբը այսինքն 1930 Փետրուարին վճարելի է։

ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ ԶԱՀԼԷԻ ՄԷՋ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԱԾ ՏԵՂՒՈՅՆ ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՒՐԴ
ԿՈՂՄԷ Ի ՆՊԱՍՏ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
21 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1929 ՕԹԷԼ ՔԱՏՐԷԻ ՄԵԾ ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ
ՃՈԽ ՊԻՒՖԷ ԵՒ ԸՆՏԻՐ ՆՈՒԱԳ
22 ՍԵՊՏ. ԿԻՐԱԿԻ ՕՐ ՏԵՂԻ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ
ԶԱՀԼԷԻ ՆՈՐԱՇԷՆ ԵԿԵՂԵՑԻԻՆ ՀԻՄՆԱՐԿԷՔ
Հ Ա Ն Դ Է Ս Ը
ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐ, ՔԱՋԱԼԵՐԵՑԷՔ ԱՅՍ ԵՐԿՈՒ Ա ԳՕՐԾՈՒՍ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐԸ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՀՐԵԱՆԵՐԸ ԴՐԱՄ ԿԸ ՏԵՂԱՑՆԵՆ

Ամերիկայի հրեայ մարդասէր Պ. Նաթան Շթրաուս, Պաղեստինի օգնութեան ֆոնտին 25 հազար տոլարի նոր նուէր մըն ալ ըրաւ։

Լորտ Ռիտինկ (Հրեայ) շնորհակալութեան գիր մը գրած է Պ. Շթրաուսի, Սիոնական գործադիր մարմնին անունով։

Նիւ Եորքէն կը հաղորդեն թէ, գոհնէրու Օգնութեան մասնաճիւղը որոշած է որոշած 50,000 տոլար գրկել Պաղեստինի որպէս անմիջական օգնութիւն։

Միացեալ Նահանգներու բոլոր հրեաները, սիոնական թէ ոչ, կատարեալ համագործակցութեան մէջ են։ Ամէն օր բազմաթիւ ժողովներ կը գումարուին և հանգանակութիւններ կ'ըլլան, սրբազան նպատակին համար։

Յարդ Ամերիկայի մէջ հաւաքուած է աւելի քան 200.000 տոլար։ Ամերիկեան կարմիր խաչը նուիրած է հազար տոլար։

Օգնութեան գործը կազմակերպուելու վրայ է նաև ամբողջ հրեայ աշխարհին մէջ։

Սելանիկի հանգանակին մարմինը ցարդ 100 հազար տրախմի հաւաքած է։ Շրջաններու մէջ ես, նպաստահաւաքութեան գործը լաւ արդիւնքներ տուած է։

Քաղաքին հեղէն թերթերը կը թելադրեն որ քրիստոնեաներն ալ մասնակցին մարդասիրական այս գործին։

ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ԱՆՑՈՒԹԻՒՆԸ

ԶԳԱՑԱՑՈՒՆՑ ԼՈՒՐ ՄԸ

«Փարտի» մամուլը թղթակիցներէն մէկը Հայֆայի հակասիոնիստ «Ագտամա» թերթէն առնելով, հետեւեալ զգացացունց լուրը կը հաղորդէ։

Ըստ այդ թերթին, Հէբրոնի Շէյխերը կառավարութեան խնդրագիր մը տուած են, ուր կը յայտնեն թէ՝ առաւելապէս Երուսաղէմի մեծ Միւֆթին գրգռած էամբոխը ընդդէմ հրեաներուն։

«Ագտամա» բուռն կերպով կը յարձակի այդ խնդրագիրը տուող շէյխերուն վրայ, փաստաթուղթը մեծապէս յոյս կը սփռէ այն մասին դրծումնէութեան վրայ, որ կյատեան Պաղեստինեան կռուներուներուն։

Այս խնդրագիրը մասերս Պաղեստինի ժամանեկիք անգլիքընդդէմ յանձնաժողովին տրամադրութեան տակ պիտի դրուի։

ՍՈՒՏԵՐԸ ՀԵՐՔԵԼ ԿՈՒՏԱՆ

Բարձր Գոմիսէրութեան պաշտօնական Պաղեստինի մեծ Միւֆթիին ստորագրութեամբ յայտարարութիւն մը հրատարակեց, որով կը հերքէ արաբական այն տարածայնութիւնները թէ հրեաները յարձակած են Հարէմ–էլ–Շէրիֆի վրայ և առաջ պայթեցուցած սրբավայրին մէջ։

ՊԱՂԵՍՏԻՆ ՄԵԿՆՈՂ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՔՆՆԻՉ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ

Լոնտոն.— Գաղթային նախարարութիւնը կը ծանուցանէ թէ Պաղեստինի խառնակութիւններուն ու կոտորածները քննող Յանձնաժողովին կ'անդամակցին հետեւեալները։

Սըր Ուոլթըր Շոու (Նախագահ), պ. պ. Հ. Մորրիս, Հ. Սնել, Սըր Հ. Պէթթրիմըն (անդամներ), իսկ քարտուղարութիւնը ստանձնած է Գաղթային նախարարութեան պաշտօնեաներէն Պ. Թ. Լոյտ։

Յանձնաժողովը ամսոյս վերջը ճամբայ կ'ելլէ։

ԱԶԳԵՐՈՒ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԺՈՂՈՎԸ

Ժընեւ.— Երրորդ յանձնաժողովը սկսաւ մանրամասնօրէն քննել այն ծրագիրը, որ յարձակումի ենթարկուած ազգերուն կը վերաբերի։

Վիճաբանութեանց ընթացքին ծրագիրը բոլորին հաւանութեան արժանացաւ. մանրամասնութեանց շուրջ բազմաթիւ առարկութիւններ եղան։

Ընդունուեցաւ, որ այդ ծրագիրը կցուի ընդհ. զինաթափութեան ծրագրին։

Ֆրանսական պատուիրակութիւնը այդ առթիւ ծրագիր մը ներկայացուց, որ ընդունուեցաւ, բուռն գի աքանուշներէն յետոյ։

Այդ ծրագրին համաձայն, ժողովը կ'իւրացնէ 1924ի առեւտրական ուխտ Թիւնը որուն մէջ կը ճշտուի յարձակողի հանգամանքը։

Ժընեւ.— Անգլիական պահանջին վրայ, վեցերորդ յանձնաժողովը համաձայնութեան եկաւ գերեվաճառութեան մասին։

Անգլիա կը պահանջէ, որ իր իրաւանց մէջ վերահաստատուի գերեվաճառութեան դէմ պայքարող յանձնախումբը։

Ժողովը այդ առաջարկը քարտուղարութեան յղեց, որպէսզի մանրամասն քննութենէ մը վերջ՝ 1930ի ժողովին տեղեկագիր մը տրուի։

Ֆօն Շուպէրթ հարց բարձրացուց և պահանջեց, որ հոգատարութեան ենթակայ երկիրներուն հողային ամբողջականութիւնը պահպանուի։

Մասնաւորաբար Թանկանիքայի ակնարկելով, ըսաւ թէ ատիկա շրջան մըն է, որուն գերմանացիք մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայեն։

ԾՆՈՂԱՑ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Ծնողներ, Ս. Նշան Վանքի Վարժարանը Լիբանանի միակ Հայ Ազգ կրթական վարժարանն է, Ձեր զաւակներուն չարուն համար չտապեցէք զանոնք արձանագրել այս սոյն հաստատութեան ասանց վարանումի։

Արձանագրութիւնք կ'սկսին Սեպտ. 20 ին

Վերաբացում » 30 ին

Ի գիտաց հոգաբարձութեան

Ատենապետ — *Ատենադպիր*

ՏՈՔԹ. Կ. ԽԱՉԻԿԵԱՆ — *ՏՈՔԹ. ԳՐԳԵԱՇԱՐԵԱՆ*

ՏՈՔԹ. Ա. ՊԷՉՃԵԱՆ

ԲԺԻՇԿ-ՎԻՐԱԲՈՅԺ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ

Նախկին բժիշկ Պոլսոյ Ամեր. հիւանդանոցի և Պոլսոյ Կար. Խաչի

Հասցէ.— Ձանն Պըլար, Ֆրնս. Զին. հիւանդանոցի ճիշդ դիմաց, Թիւ 47

Ընդունելութեան ժամեր՝ 7—9 կ. Ա. 2—6 կ. Ե.

ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐ ԴԿԱՑՈՒԱԾ ԱՂՔԱՏՆԵՐՈՒՆ ՁՐԻ

ԱԶԴԱԿԻ ՏՊԱՐԱՆԸ

ՄԻԱՑԱԾ ԼԼՍԼՈՎ ՄՐՍԲԱԿԱՆ "ԷԼ ՎԱԹԱՆԻԷ.. ՄԵԾ ՏՊԱՐԱՆԻՆ ՀԵՏ

Կը պատրաստէ հայերէն, արաբերէն եւ ֆրանսերէն ամէն չափի եւ տեսակի տպագրական գործեր, ամենաժեղեցկայ գիներով։

Մեր տպարանի գիներուն անմրցելիօրէն աժան ըլլալը համոզուելու համար, անգամ մը միայն փորձեցէք և պիտի համոզուիք։

Ասկէ մէկ տպարանի տուած գինին վրայ հարիւրին տասը զեղչով կ'ընդունինք ամէն տեսակ տպագրական գործեր. մեր այս պայմանը ի զօրու է Թուականէս մինչև երկու ամիս պայմանաժամով։

THE ROYAL MAIL LINE

ՐՈԵԸԼ ՄԷՅԼ ԼԱՅՆ

Իսթըրն Մէտիթէրրանիըն Էքսբրէս Լայն

Կանոնաւոր երթեւեկ Պէյրութ—Բիրէ—Մարսէյլ, Անգլիական նորաձեւ ընկերութեան «*Իսթըրն*» *Մէտիթէրրանիըն Էքսբրէս Լայնի* արագ եւ մաքուր նաւերով.—

Մեկնումներ Պէյրութէն.—

20 Յուլիսին, 10 Օգոստոսին, 2 Սեպտեմբերին, 14 Հոկտեմբերին և 4 Նոյեմբերին։

Պէյրութէն Մարսէյլ միայն 6 օրէն։ Ա. Բ. Գ. կարգի ամենահանգստաւէտ զապինէներով օժտուած ըլլալով, այս նաւերով նաւ բորդող բոլոր ճամբորդներու հանգիստը ապահովուած է։

Սոյն նաւերով թէ՛ պէս Մարսէյլի, նոյնպէս Մարսէյլի վրայով Շէրպուրկէն մեկնող Անգղիական *Ռոյըլ Մէյլ Լայնի* նաւեր եւ հա զգաւէտ նաւերուն ճամբորդներ կ'ընդունինք, Հարաւային Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար — Բէրնամպուքոյի, Պահիայի. Րիօ տը Ժանէյրօյի, Սանթոսի, Մոնթէվիտէօյի եւ Պուէնոս Այրէսի համար։

Ճամբորդներ կ'ընդունինք նաեւ Նիւ Եորքի, Գուպայի, Մեքսիքօյի, Վենեզուէլայի, Հայիթիի, Կուաթեմալայի եւ Կեդրոնական Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար։

Քէմբերու մէջ, մեր հայկական բաժնի գործակալն է Պրն. Գրիգոր Նուրիխանեան որուն գրասենեակին մէջ տեղի կ'ունենան ամէն առաւօտ ժամը 6—8ը աչքի ձրի դարմանումներ, գրասենեակի բժիշկին՝ Տոքթ. Միր. Քէշիշեանի կողմէ։

Աւելի տեղեկութեանց եւ մանրամասնութեանց համար հաճեցէք դիմել՝

Ավրնիւ Ֆօշ	*Ռոյըլ Մէյլ Լայնի և Իսթըրն Մէտիթէրրանիըն*
Պէյրութ	*Էքսբրէս Լայնի Սուրիոյ և Լիբանանի*
Փօսթ-պոքս 895	*Ընդհանուր Ներկայացուցիչին*
Թելեֆոն 9 06	*Ա. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ*

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻ ԵՐԱՄԵԱՆ իր ատելիէն Մաարաքէն փոխադրած է Բ. Գոմիսէրութեան դիմաց, Թրամվայի գծին վրայ, թիւ 78 տան երկրորդ յարկը։

Եւրոպական եւ հայկական ձեւագործի կատարելագործուած ատելիէն, որ զանազան կուտայ ամենանուրբ ճաշակներու։

Ամենավերջին նորաձեւութիւն,

Մաքուր կար,

Աժանագին գիներ,

Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք։

ՊԷՅՐՈՒԹ-ՆԻՒ ԵՈՐՔ 18 ՕՐՈՒԱՆ ՄԷՋ

ՊԱՅՐՆ ԼԱՅՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋՈՑՈՎ

ԿԱՆՈՆԱՒՈՐ ԵՒ ԱՐԱԳ ԵՐԹԵՒԵԿ ՊԷՅՐՈՒԹ ԵՒ ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ՄԻՋԵՒ

Անդրատլանտեան շոգենաւ ԷՏԻՍԸՆը, որ ունի 25,000 թօն տարողութիւն պիտի հասնի մեր նաւահանգիստը 27 Սեպտ.ին և պիտի մեկնի նոյն օրը ժամը 16ին, ուղղակի Բիրէ և Նիւ Եորք ընդունելով ճամբորդ ամէն կարգի համար։

Այս շոգենաւը կ'ընդունի նաև ճամբորդ Մարսիլիա համար շատ զեղչեալ գիներով, ինչպէս նաև ճամբորդ Մօնթէվիտէօյի Պուէնոս Այրէսի ուղղագիծութեամբ հարաւային Սիւտ գերմանական հսկայ և շքեղ շոգենաւերու վրայ, նոյն պէս Գուպայի Մեքսիքայի և բոլոր Կեդրոնական Ամերիկայի նաւահանգիստներուն համար։

Լաւագոյն միջոցը ապահով ու հանգիստ համնելու համար ապահովեցէք Ձեր տեղերը դիմելով Սիւրիոյ և Լիբանանի ընդհանուր գործակալ,

ԺՈՐԺ ՏԷՏԷՕՂԼՈՒԻ

Պէյրութ Ֆօշ փողոց

Հեռագրական հասցէ	*Փօսթարկղ Թիւ* 806
COLUMBUS Beyrouth	*Թելեֆոն* — 8-45

Մեր հայկական բաժնի գործակալն է՝ Տիար ԵՐՈՒԱՆԴ ԿԻՐԱՊԵՏԵԱՆ, որուն կրնաք դիմել մեր գրասենեակներուն մէջ, ի Ֆօշ փողոց, կամ փրանքաղաք, Պ. Սահակ Խըլաքեանի գրասենեակը, ուր ի գիւրութիւն յարգելի յաճախորդաց մեր ընկերութեան պատասխանատու բժիշկը ձրի պիտի դարմանէ աչքի հիւանդութիւններ։

ՏՈՔԹ. Ե. ՃԻՏԷՃԵԱՆ

Նախկին բժիշկ Ամերիկեան հիւանդանոցներու վիրաբուժական բաժնի

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կէսօրէ վերջ, Խ. Մըսէք էլ Հիւսնի դարմանատան մէջ, թ. 82 կիրակի օրեր, առանց խտրութեան ամէն ազգ աղքատներուն համար ձրի։

ԵՂԻԱ ԻՇԽԱՆԵԱՆ

ԴԵՐՁԱԿ — ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ

Պազ — Իտրիս

Անգլիական եւ Ֆրանսական ամենաընտիր կերպասներու պատրաստ մթերք. եւ ամենավերջին մոտայի համաձայն կատարելագործուած տռուեստ։

Համոզուելու համար անգամ մը փորձեցէք եւ անտարակոյս գոհ պիտի մնաք

ՆՈՐ ԿՕՇԿԱԿԱՐԱՏՈՒՆ

ՍՈՒՔ ՃԷՄԻԼ

Պանդոկ Րօեալի ետեւի դրան դիմաց թիւ 56

ԽԱՉԻԿ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Կը պատրաստէ ամէն տ'ակի եւ տեսակի ամենավերջին նորաձեւութեան համաձայն կօշիկներ։ Պատրաստ ունինք Ամերիկեան եւ Եւրոպական լաւագոյն կաշիներու տեսակներ։

Գիները չափաւոր եւ գործը մաքուր։

Անգամ մը միայն փորձեցէք, ապահովելու համար Ձեր ընտանիքի սեփական կօշկակարը։

Ժողովրդեան Դեղարան

Pharmacie de la Paix

(Avenue Weygand)

ՅՈՎՍԷՓ ԱԼՀԱԳՏՕՆԵԱՆ

Մեր նշանաբանն է մաքրութիւն, արագութիւն եւ խղճմտութիւն. հոն կը գտնէք պատրաստի ամէն կարգի դեղեր, ֆօթօկրաֆի, փարֆիւմըրիի եւ ակնոցի նոր մթերք. Չափաւոր գին։

Պանդոկ ԼԻԲԱՆԱՆ Զահլէ

Պատիւ ունինք ծանուցանել մեր յարգելի յաճախորդներուն որ, մասնաւորաբար հայ ընտանիքներու ոհացում տալու համար, մեր Ներկայ Պանդոկ Լիբանանէն զատ եւ անոր շատ մօտիկ, վարձած ենք երկրորդ յարկաբաժին մը, օդասուն, բարձր եւ առողջապահիկ պայմաններ-ով օժտուած, ուր ամէն դիւրութիւններ պիտի ընծայուին։

Յ. ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ

ԵՐԵՒԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ՊԱՐԹԵՒ ԱՆԱՆԵԱՆ

B. P. 724

Այս նոր կազմուած գրադարանը կը ցանէ հայկական հեր- թի կեդրոնը, օժտուած է Ազգային, Գրական, Վիպական, Բանաստեղծական, Երգիծական ... գրքերով, ամէն տեսակ դպրոցական դասագիրքեր եւ առարկաներով։

Գրադարանս ... ստանձնած է ... 10 ս. ...

Ունինք նաեւ բազմաթիւ թերթեր եւ ամսաթերթեր, Հայրենի ... Պէյրութի գործակալ՝ Ազգային ... թերթեր՝ ... Նոր Երկիր ...

Կը ծախենք նամականիշեր (պաւլ), ...